

**Příklad 1.** Metodou **přímé integrace** vyřešte obyčejnou diferenciální rovnici  $y'(t) = e^t \sin t$  a proveděte zkoušku.

**Příklad 2.** Metodou **separace proměnných** vyřešte obyčejné diferenciální rovnice

$$\begin{aligned} 1) \quad & y'(t) + 3y(t) = 0, \\ 2) \quad & (t-1)y'(t) + y^2(t) = 0, \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 3) \quad & 2ty(t)y'(t) = t+2, \\ 4) \quad & y(t)t(1-y^2(t)) - (1+t^2)y'(t) = 0. \end{aligned}$$

**Příklad 3.** Najděte obecná řešení lineárních diferenciálních rovnic prvního řádu (použijte metodu **variace konstanty**)

$$1) \quad y'(t) + y(t) \cos t = \sin t e^{-\sin t},$$

$$4) \quad y'(t) = 2t^3 + 2ty(t),$$

$$2) \quad y'(t) + 9y(t) = 3\sin(3t),$$

$$5) \quad y'(t) + y(t) \cos t = \sin t \cos t,$$

$$3) \quad y'(t) = -y(t) \operatorname{tg} t + \frac{1}{\cos t},$$

$$6) \quad y'(t)t + y(t)t^2 = e^{-\frac{t^2}{2}}, \quad t > 0.$$

**Příklad 4.** Najděte řešení **Cauchyových počátečních úloh**

1)

$$\begin{cases} u'(t) - 2u(t) = \sin(t), & t \in \mathbb{R}, \\ u(\pi) = 0, \end{cases}$$

proveděte zkoušku,

2)

$$\begin{cases} (y^2(t) - 1) + y(t)y'(t)(t^2 - 1) = 0, & t > 2, \\ y(2) = 2, \end{cases}$$

proveděte zkoušku a ověřte, zda je řešení definováno pro všechna  $t > 2$  (tj. určete definiční obor nalezeného řešení, ověřte, že řešení je pro  $t \in (2, +\infty)$  spojité a má spojitu první derivaci).

**Příklad 5.** Užitím **substituce** vyřešte následující diferenciální rovnice

$$1) \quad ty'(t) = t + y(t),$$

$$3) \quad ty'(t) + 2y(t) \ln(y(t)) - 4t^2y(t) = 0,$$

užijte substituci  $u(t) = \frac{y(t)}{t}$ ,

užijte substituci  $u(t) = \ln(y(t))$ ,

$$2) \quad y'(t) = \frac{y(t)}{t} + \sqrt{1 + \left(\frac{y(t)}{t}\right)^2},$$

$$4) \quad y'(t) - y(t) + 3t = 5,$$

užijte substituci  $u(t) = \frac{y(t)}{t}$ ,

užijte substituci  $u(t) = y(t) - 3t + 5$ .

**Příklad 6.** V rovině  $xy$  je zadán systém křivek s parametrem  $C$ . Tento systém křivek načrtněte. Dále určete a načrtněte **systém kolmých křivek** (sestavte diferenciální rovnice pro oba dva systémy křivek a najděte obecné řešení diferenciální rovnice, která popisuje systém kolmých křivek).

$$1) \quad y = Cx^2, \quad C \in \mathbb{R},$$

$$3) \quad e^x \sin y = C, \quad C \in \mathbb{R},$$

$$2) \quad (x-C)^2 + y^2 = C^2 + 1, \quad C \in \mathbb{R},$$

$$4) \quad y^2 = x - C, \quad C \in \mathbb{R}.$$

**Výsledky:****Příklad 1.**

1)  $y(t) = C + \frac{1}{2} e^t (\sin t - \cos t)$ ,  $C \in \mathbb{R}$ ,

**Příklad 2.**

1)  $y(t) = C e^{-3t}$ ,  $C \in \mathbb{R}$ ,

2)  $y(t) = \frac{1}{C - \ln|1-t|}$ ,  $C \in \mathbb{R}$ ,  $C - \ln|1-t| \neq 0$ ,  $y(t) \equiv 0$ ,

3)  $y^2(t) = t + 2 \ln|t| + C$ ,  $C \in \mathbb{R}$ ,

4)  $y^2(t) = \frac{1+t^2}{C+t^2}$ ,  $C \in \mathbb{R}$ ,  $C+t^2 \neq 0$ ,  $y(t) \equiv 0$ ,

**Příklad 3.**

1)  $y(t) = e^{-\sin t} (C - \cos t)$ ,  $C \in \mathbb{R}$ ,

2)  $y(t) = C e^{-9t} + \frac{1}{10} (3 \sin 3t - \cos 3t)$ ,  $C \in \mathbb{R}$ ,

3)  $y(t) = C \cos t + \sin t$ ,  $C \in \mathbb{R}$ ,  $\cos t \neq 0$ ,

4)  $y(t) = C e^{t^2} - t^2 - 1$ ,  $C \in \mathbb{R}$ ,

5)  $y(t) = C e^{-\sin t} + \sin t - 1$ ,  $C \in \mathbb{R}$ ,

6)  $y(t) = e^{-\frac{t^2}{2}} (C + \ln t)$ ,  $C \in \mathbb{R}$ ,

**Příklad 4.**

1)  $u(t) = \frac{1}{5} (-e^{2t-2\pi} - 2 \sin t - \cos t)$ ,

2)  $y(t) = \sqrt{\frac{2t}{t-1}}$ ,

**Příklad 5.**

1)  $y(t) = t(C + \ln|t|)$ ,  $t \neq 0$ ,  $C \in \mathbb{R}$ ,

2)  $y(t) = t \sinh(C + \ln|t|)$ ,  $t \neq 0$ ,  $C \in \mathbb{R}$ ,

3)  $y(t) = e^{\frac{C}{t^2}+t^2}$ ,  $C \in \mathbb{R}$ ,

4)  $y(t) = C e^t + 3t - 2$ ,  $C \in \mathbb{R}$ ,

**Příklad 6.**

1)  $2u(x)u'(x) = -x$ ,  $x^2 + 2u^2 + K = 0$ ,  $K \in \mathbb{R}$ ,

2)  $(1+x-u^2(x))u'(x) = 2xu(x)$ ,  $x^2 + (u-K)^2 = K^2 - 1$ ,  $K \in \mathbb{R}$ ,  $|K| > 1$ ,

3)  $e^x(u'(x) \sin u(x) - \cos u(x))$ ,  $e^x \cos u = K$ ,  $K \in \mathbb{R}$ , 4)  $-2u(x) = u'(x)$ ,  $u = K e^{-2x}$ ,  $K \in \mathbb{R}$ .